

kjerkebla'

kjerkebla'

FOR TORVASTAD MENIGHET
NR 2 - 2021 - ÅRGANG 65

Gamal visdom

Å leva berre for seg sjølv
er armøds liv å leva.
Å gjeva av si overflod
det er ikkje å gjeva.

Trygg er kvar den som feste finn.
Kvar fugl vil søkje reiret.
Å vera til er mykje, men
å høyre til, er meire.

Jan-Magnus Bruheim

Livet skjer

«Livet skjer...» er et uttrykk jeg har brukt noen ganger.

Og jeg har tenkt en del på det i den siste tida.

Vi lever livene våre i hverdagen, og møter både gleder og sorger.

Vi opplever noen gode oppturer, men også noen vanskelige nedturer.

Slik er livet.

Gjennom det siste året og fram til nå, har vi levd med en pandemi.

Vi hadde vel aldri tenkt at livet kunne arte seg på denne måten.

Men det skjedde i 2020, og det skjer fremdeles.

Livet skjer. Og midt opp i alt som skjer skal vi LEVE.

Vi må takle både oppturer og nedturer.

Jeg finner styrke og trøst til livet gjennom troen min.

Jeg tror at Gud har skapt meg og holder meg i sin hånd GJENNOM livet.

Om omstendighetene i livet mitt endrer seg, så gjør ikke Gud det.

Han er den samme til evig tid slik det står bibelen.

«Jesus Kristus er i går og i dag den samme, ja til evig tid» (hebr. 13.8)

Det er trygt å vite at det er noe som er fast og stødig som fjell. Gud.

Han er den samme fra evighet og til evighet!

Jeg synes sangen «Stor er din trofasthet» oppsummerer dette perfekt.

«Stor er din trofasthet, Herre og Fader. Skiftende skygge når aldri din sti.

Du er den samme, din miskunn er evig. Slik som du var skal du alltid forbli.

Stor er din trofasthet, stor er din trofasthet. Dag etter dag gir du nåde på ny.

Himmelske hender gir alt jeg behøver. Trofaste Herre hos deg har jeg ly.»

Anita Grønningen

17. mai 2021

Morgenprosesjon med påfølgende utegudstjeneste pluss bilkortese var de eneste offentlige 17.mai-arrangementene vi kunne delta på i bygda vår dette året. Kjekt da at alle disse fikk god oppslutning! Bilkortesjen var et fargerikt og støyende innslag med nyvaskede og pyntede traktorer i spissen, etterfulgt av lastebiler, veteranbiler, motorsykler og alle slags kjøretøyer, nærmere 180 i tallet. På forsidebildet ser vi Annelin Kallevik og Simon Støle.

Redaktørens hjørne

«Hvem er Torvastad menighet?» spør vi i dette nummeret av Kjerkebla. Bjart Grutle har skrevet en tankevekkende betraktning med tittelen «De i Torvastad menighet eller vi i Torvastad menighet?»

Vi håper mange vil lese denne, og gjerne diskutere innholdet med venner og kjente. Regner du deg som en av vi i Torvastad menighet, eller står du litt på utsiden og tenker *de* i Torvastad menighet? Og hva skal eventuelt til for at du eller andre skal tenke og føle at en er med i Torvastad menighet? Er det noe ansatte, menighetsråd eller aktive kirkegjengere kan gjøre for å minske avstanden mellom vi og de i menigheten vår?

Dette er spennende og viktige spørsmål som vi gjerne ønsker respons på! Send gjerne inn synspunkter og kommentarer til torvastad@menighetsblad.no, så følger vi dette opp i neste nummer.

Mangfold i Den norske kirke

Etter at Norge tok farvel med Statskir-

ken 1.januar 2017, var mange spente på hvordan det skulle gå med kirken. Grunnlovens paragraf 16 slår fast at Den norske kirke (Dnk) er Norges folkekirke som understøttes av staten, men at andre tros- og livssynssamfunn skal understøttes på lik linje.

I dag er ca 70 % nordmenn medlemmer av Dnk, i tillegg er ca 5 % medlemmer i andre kristne trossamfunn. Og det er ingen tvil om at mangfoldet i Dnk fortsatt er stort. En stor medlemsundersøkelse i 2019 skiller mellom tre hovedkategorier: Omtrent ¼ av medlemmene er avvisende til kirkens tro og besøker kirken sjelden eller aldri. Nesten like mange oppfatter seg som troende og besøker kirken relativt ofte. Og så er det en stor midtgruppe som består av halvdel av medlemmene. De er åpne for kristen tro og/eller besøker kirken flere ganger i året.

Hvorvidt disse tallene stemmer for oss på Torvastad, vet vi ikke, men det kan jo være spennende å reflektere litt rundt.

Medlemmer pr 1/1 2020

Den norske kirke	3,7 millioner
Andre kristne trossamfunn	370.000
Muslimer	183.000
Ikke-religiøse livssyn	99.000
Buddhister og hinduer	33.000

John Kristian

Få ledige plasser på Torvastad kirkegård – hvordan løser kirka det?

Det er få ledige plasser igjen på Torvastad kirkegård. Beregninger viser at i 2027 vil det ikke være nye plasser igjen. Kirkelig fellesråd har besluttet at torvastadbuen derfor skal benytte Avaldsnes kirkegård i fremtiden. Når så Avaldsnes kirkegård er full en gang rundt 2040 vil så arealer på Torvastad kirkegård bli gjort tilgjengelige og både torvastadbuen og avaldsnesbuen vil bli gravlagt på Torvastad.

Fra møteprotokollen i fellesrådet 20.mai står det:

Utvidelse av Torvastad kan utsettes og den nye gravplassen ved Avaldsnes kirke benyttes når det ikke er tilgang på flere graver i Torvastad sokn. Når også denne kapasiteten er brukt, opparbeides utvidelsen på Torvastad og blir felles gravplass for Torvastad og Avaldsnes sokn.

Denne avgjørelsen er tatt på bakgrunn av knapp økonomi og vil medføre at de økonomiske ressursene blir utnyttet best mulig.

Vil du vite mer? Har du synspunkter på dette? Kontakt Karmøy Kirkelige Fellesråd post@karmoykirken.no 52810001

KJERKEBLA' FOR TORVASTAD:

Redaktør: John Kristian Hausken

Redaksjon: Ingmar Areklett, Bodil Hagen, Bjart Grutle, Martha S Håkonsen og May Ingunn Vrålstad

Foto: Bodil Hagen m.fl.

Tips og stoff sendes til torvastad@menighetsblad.no

Utgivelser 2021: 17/3, 2/6, 8/9 og 1/12

Det er innleveringsfrist 14 dager før utgivelse.

Trykk: HBO. Design: J. Nag

Distribusjon: Bodil Aase 456 33 916.

For digital utgave kontakt menighetskontoret.

Gaver til bladet: 3361 14 00611

GIVERTJENESTE Menigheten

Menighetens givertjeneste går til dekking av den delen av trosopplæringsarbeidet som staten ikke dekker.

Det er derfor viktig for menigheten å ha disse midlene for å ha et best mulig trosopplæringsstilbud til våre barn og unge. Mange støtter arbeidet allerede, men det er alltid plass til flere! Givere kan velge å gi engangsbeløp eller bli fast giver. De som ikke alt er faste givere og som ønsker å bli det, må ta kontakt med kontoret.

Kontonummer: 3361 19 05586

Servicetorg Karmøy
Telefon: 52 81 00 01

TORVASTAD MENIGHET:

Sokneprest

May Ingunn Vrålstad

may.vralstad@karmoykirken.no

Tlf: 413 91 256

Trosopplærer:

Lisbeth Carina Marvik

lisbeth.c.marvik@karmoykirken.no

Tlf: 452 10 007

Kirkegårdsarbeider:

Tor Helge Tjøstheim

Tlf: 948 62 779

tor.helge.tjostheim@karmoykirken.no

Menighetspedagog

og 30% vikar daglig leder

Synnøve Bårdsen Lindanger

Tlf: 938 78 946

synnove.lindanger@karmoykirken.no

Kirketjener: Sonny Torvestad

Tlf. 52 83 95 69, Mobil: 456 08 484

sonny.torvestad@karmoykirken.no

Kantor: Ingrid E B Tobiassen

Tlf: 97141573

ingrid.berg.tobiassen@karmoykirken.no

Leder i menighetsrådet:

Tore Børseth Bjørnsen

Tlf. privat: 91638007

De i Torvastad menighet eller vi i Torvastad menighet?

Dersom man spør folk på Torvastad hvem Torvastad menighet er, vil man sannsynligvis få mange ulike svar. Noen vil kanskje først og fremst tenke på kirkens ansatte – prest, organist, kirketjener eller menighetsarbeider. Andre vil også ta med menighetsrådet og andre frivillige som regelmessig gjør en innsats i gudstjeneste eller annet arbeid i menigheten. Noen vil kanskje peke på «de i kirka» - den delen av Torvastads befolkning som mest regelmessig går i kirken, mens andre igjen vil si alle døpte som bor i bygda.

Jeg hadde for noen år siden gleden av å få omvisning i Veia kirke kort tid etter at denne var åpnet. Det var vår nåværende prost Sjursen, som da var prest på Veia, som var omviser. I etterkant var det en kopp kaffe og Sjursen fortalte litt om arbeidet med å bygge opp den nye Veia menighet. De hadde innledningsvis drøftet

Torvastad, som mange andre steder i Norge, være medlemmer i Den norske kirke som heller vil snakke om «de i menigheten» enn «vi i menigheten». Hva kan dette skyldes?

Ronald Fangen skrev i 1942 salmen «Guds menighet er jordens største under...» (Norsk Salmebok nr. 536) som av enkelte senere ironisk har blitt omskrevet til «...jordens største plunder». Når stoff fra norsk menighetsliv dukker opp i media er det ikke sjelden knyttet til konflikter og problemer. Å bla gjennom oppslagene i de såkalt kristne dagsavisene kan for meg ofte framstå som en variant av det sentrale spørsmål i TV's mange reality-show – «Hvem skal ut?». Det kan synes som det viktigste for de som tar ordet er å kunne definere ut folk som tenker eller tror på en annen måte enn det man selv kan kjenne seg hjemme i.

Noen av de som vil snakke om «de i kirken» kan gjøre det på bakgrunn av egne dårlige erfaringer om å ikke passe inn. Dette kan være erfaringer fra Torvastad eller andre steder – alt etter hvor man selv vokste opp. Det kan handle om en opplevelse av at man ikke var kul nok som ungdom eller likte feil type musikk. Inntrykk man har

fått som voksen av å ikke være god nok, ha feil interessefelt eller feil politiske preferanser kan ha gitt tilsvarende følelse av utenforskap.

Noen kan også sitte med uheldige erfaringer med kirken i forbindelse med kirkelige handlinger – barnedåp, konfirmasjon, vielse eller begravelse. En opplevelse av å være outsider kan styrkes av småting som at man selv sitter når resten av menigheten plutselig står, av at man ikke kjenner melodier på salmene eller ikke forstår hva

som skal synges fra arket som er delt ut og hva som skal slås opp i salmeboka. Å oppleve at alle andre kjenner «spillereglene» mens man selv er en outsider, gir ingen god opplevelse. Da blir det fort «de, ikke vi, i menigheten» og sjansen for at man igjen oppsøker kirken «frivillig» blir liten.

Da det i juletider spredte seg coronasmitte i en kirke i sørfylket presterte NRK Rogaland å melde at ingen i «publikum» var smittet. (Senere viste det seg dessverre at smitten hadde spredt seg også blant mange i forsamlingen). Å gå til gudstjeneste er ikke å gå på et slags teater eller en konsert – der man faktisk med rette kalles publikum. I en gudstjeneste er alle deltakere. Nettopp derfor kan også opplevelsen av å ikke kunne delta fullt ut pga. at man ikke kjenner liturgi, melodier og vet hva som skal skje når, bli en svært ekskluderende opplevelse.

Heldigvis er det også mange som opplever å være hjemme i Torvastad menighet. De opplever seg som aktive deltakere i gudstjenesten, og oppsøker fellesskapet regelmessig. Mange opplever støtte i vanskelige livssituasjoner og ved dødsfall. Mange opplever å dele noen av livets store gleder og høytidsdager med menighet og familie. Dette kan skje når de bærer et barn til dåpen, ved egen eller andres konfirmasjon eller når en overværer eller er en del av en vielse. I ulike gudstjenester og arrangementer er en ganske stor del av Torvastads befolkning inntatt i Torvastad kirke i løpet av et år – med unntak av det siste året grunnet corona-restriksjoner. Forhåpentligvis sitter mange igjen med en opplevelse av tilhørighet og glede!

Torvastad menighet er ikke noens personlige «revir» - det er et fellesområde for alle som bor på Torvastad og som opplever eller ønsker å være en del av menigheten. Mitt eget forhold til kirken og menigheten har variert opp gjennom livet. I dag opplever jeg prestens ord hver gang det er dåp, «La dette dåpens vann, ved ditt ord, bli en nådens kilde...», som en påminnelse om hvorfor jeg regner meg som en del av menigheten. Helt siden min egen dåp, der jeg ble innlemmet i kirken, har jeg hatt bruk for og glede av denne «nådens kilde». Den opplever jeg aller nærmest når jeg får delta i gudstjenesten.

Bjart Grutle

Hvem er Torvastad menighet?

Basem Takla:

For meg er Torvastad menighet hjemme.

Eg har vokst opp i Dandara kirke i Egypt, som er veldig lik Torvastad kirke. Da eg flyttet til Torvastad var det veldig godt for meg å finne en god menighet og være med.

Menigheten har tatt godt imot meg. Folk står og prater med meg etter gudstjenesten.

Det som eg liker mest med Torvastad menighet er at dørene alltid er åpne for alle som har lyst til å være med. Torvastad menighet er for alle, ikke bare for de som er i kirken hver søndag. Terskelen er ganske lav og alle er velkomne.

Kjetil Vikse:

Jeg tenker på KFUK-KFUM Ungdomshuset

Kirken

En plass hvor alle er velkommen

Gunvor Kolnes:

Det er de som bor på Torvastad som står i statskirken!

SOMMERKONSERT OG SOMMERFEST

Lørdag 19. juni kl. 16.30 håper vi at vi kan samles til sommerkonsert i Torvastad kirke. Unge lokale musikkrefter deltar. Vi får også besøk av Stavanger domkirkes pikekor (se bildet). Koret består av jenter fra 6. klasse til 19 år fra hele Stavangerregionen. Dirigent er Jorunn Lovise Husan.

Etter konserten inviterer menighetsrådet til sommerfest med grillmat på kirkebakken. Følg med på menighetens nettsider og facebookside for mer informasjon!

Små samlingar til glede

Koronaåret har gjeve oss mange nye erfaringar frå det kyrkjelege arbeidet. Vi har stadig funne nye måtar å vera kyrkje på. Når vi no lyttar til forteljingar frå kyrkjelydar rundt i landet kjem det fine historier om gudstenester, dåpssamlingar og samtalar som har funne stad med berre nokre få menneske i kyrkjerommet.

Menneske i både glede og sorg har vorte møtt på gode måtar, og møta har vore prega av nærleik og varme. Med få menneske til stades har det blitt god dialog, og

mange seier at desse små samlingane har vore verdifulle og viktige midt i ei krevjande tid.

Det er godt å høyra slike historier. Desse forteljingane og erfaringane må vi ta vare på og henta fram når vi etter kvart skal hente kunnskap om året som har vore så annleis for oss alle.

Olav Fykse Tveit
Preses

hvem man kunne se som målgruppe for dette arbeidet og endt opp med formuleringen «de som bor på Veia og som ikke selv ønsker å definere seg ut menigheten».

På Torvastad, som på Veia, vil det selv sagt være folk som ikke ønsker å være en del av menigheten. Dette kan være ut fra at de hører til et annen trossamfunn, har en annen religion eller rett og slett vil kalle seg ikke-troende. Dette er opp til den enkelte - og er valg som krever respekt.

Men - sannsynligvis vil det også på

Vi rydder hele Karmøy

Karmøy kommune jobber aktivt med strandrydding. I 2017 var kommunen med å starte opp "Strandryddeaksjon Haugaland" og siden den gang har vi vært en av de kommunene som gjør mest for strandrydding. Årlig plukker Karmøys innbyggere inn ca 40 000 kg marint avfall.

Kommunen har nå startet prosjektet "Vi rydder hele Karmøy". Målet er i løpet av 2021-23 å rydde hele Karmøys kystlinje. Til dette har kommunen mottatt mye midler fra Handelens Miljøfond. Midlene har gått til finansiering av en delstilling som naturforvalter, samt midler til lag og foreninger som ønsker å inngå avtale om rydding.

Responsen har vært god, og på Torvastad har flere lag og foreninger allerede vært i aksjon. De eldste speiderne har ryddet langs strendene på Skjølingstad, mens store og små i Torvastad KFUK-M ryddet i området mellom Vikingstadsjøen og Grønningsjøen + i noen holmer.

Storesund Velforening har hatt sin årlige ryddeaksjon hvor de ryddet seg gjennom Storesundfeltet + området rundt Perastranda ved Karmsundet. Dette har de gjort i over 10 år, kan leder i foreningen, Magne Arnø Møksvold, fortelle. Også Sæbø Strandryddelag med familien Stava i

spissen, har hatt sin årlige ryddeaksjon, og det er sikkert mange enkeltpersoner og andre grupperinger i bygda som er aktive.

- Det er både trist og skremmende å se hvor mye søppel som ligger langs sjøen, er tilbakemeldingene fra mange av de som har vært ute og ryddet. Samtidig er det kjekt å se hvor fint det blir når de får fjernet søppelet. - Me ser det nytte, skriver Liv Stava på Facebook.

Fra Storesund velforening: Magne Arnø Møksvold (formann) og Cheryl Emmerhoff

Speiderjentene Signe Josefine Grønstøl og Ingrid Moen Møksvold, Sophia Lie Hinds i aksjon.

Store og små i Torvastad KM klare for strandrydding.

Runar Areklett konstaterer at det ble god fangst.

KJØRKEBLA | SOMMER 2021

Pandemien stoppet ikke arkivleder Lise Kristine Hansen ved Opplysningsvesenets fond i å dele kopi av kartet og åpne arkivet om Torvastad prestegard.

TORVESTAD PRÆSTEGARD I 1874

Det er sjeldent at «ukjente» kart dukker opp. For nær 150 år siden tegnet stabssergeant K Sagen kartet over Torvestad præstegaard etter oppdrag av eieren, Opplysningsvesenets fond. I eierens arkiv i Oslo har kartet blitt oppbevart. Nå blir vi kjent med det. Det kan fortelle oss om endringer i bygda.

Kartet var ferdigtegnet på bomullslerret på kartong i november 1874. Fortsett er fargene gode. Kartet viser veier, stier, steingarder, grøfter, dyrka mark, myrområder, naust og hus. Grensene til gardene Torvestad og Grønningen er hver på omlag 1 kilometer. Mot Håland er grensen ca. 100 meter. Strandlinja er omlag 1/2 kilometer lang.

Navn på nabobruk er skrevet inn. Kartet ble tegnet mens hvert bruk var oppdelt i mange teiger. Tomas Johnsen på Grønningen hadde hele fire teiger som grenset til prestegarden. Naboen John Johnsen og Lars Kristiansen hadde hver sine tre teiger og Torkild Knudsen en. Mot øst grenset prestegården til Haaland-brukene til Kristian Simensen og Kristoffer Isaksen. Mot sør grenset prestegården til fire bruk på Torvestad-garden. Johannes Helgesen hadde tre teiger, Johannes Olsen to og Bendik Johannessen og Johannes Baardsen en teig hver.

Utskifting av teigene skjedde rundt 1900. Da fikk brukene sammenhengende jordområder.

Like utenfor prestegårdsgrensene er

tegnet inn to Nøst. De kunne på denne tiden godt ha vært boliger.

Hvorfor ble kartet til?

Kartet ble tegnet i 1874, samme år som sokneprest Jens Jensen sluttet. I de over 20 årene Jensen var sokneprest, skjedde store forandringer i alle prestegjeld på Haugalandet. De ble ikke færre mens hans ettermann Svend B H Walnum var i embetet. Avaldsnes mistet Kopervik, men fikk deler av Tysvær. Torvastad prestegjeld var blitt et mindre kall etter at Haugesund og Skåre var skilt ut. Vurderte en å selge Torvastad prestegard og erstatte sokneprest med kappellan?

Kartet har gitt oss flere nøtter å knekke. Hvorfor er ordene Ager og Gaut skrevet med blyant? Hadde karttegneren vært unøyaktig? Men løsningen er enkel. Walnum som begynte som sokneprest i 1880, dyrket opp myrjorda nordvest for staburet, kalt Stabbursmyre. Det førte til at avlingene økte, løa fikk tilbygg, og bruket fikk flere dyr. Etter prestegårdsloven var eiendommen med den nydyrka Ager blitt for stor. Noe måtte skje.

Prestegarden til salgs?

Kirkemyndighetene vurderte å selge Torvastad prestegård, i alle fall det sørvestre området med to husmannsplasser. Kartet ble derfor tatt fram og «ajourført». På området nordvest for staburet ble det med blyant skrevet Ager, hele tre ganger. Gaut (Johannes Johannessen) var blitt ny husmann. Derfor er hans navn skrevet med blyant.

Ingen ville kjøpe områdene som Gaut og Viersen hadde dyrket opp, så størrelse på prestegarden forble uendret.

Sammen med kartet har vi lagt til en del opplysninger og bilder.

Vi takker arkivleder Lise Kristine Hansen ved Opplysningsvesenets fond for tilgang til arkivet og kopi av kartet. Arkivreferansen til kartet er RA/S-4711/T/Tb/L 124-Torvastad pg. Opplysninger til denne artikkelen er hentet fra Bygdebok for Torvastad ved Birger Kjetland og «Spør i jord og spor i ord» av Magnar Jordåen og Roald Østensjø. Nyttige opplysninger er gitt av John Grønningen, Thomas Grønningen, Jostein Hagen og Elisabeth Floen.

Ingmar

Avaldsnes bilverksted

Utvik Autoservice as

www.bildeler.net tlf 52 84 22 55

Prestebrygga var et sentralt knutepunkt. Hit kom Føybuen når de skulle til kirke. Herfra dro presten til Feøy eller Utsira. Det var kjerrevei mellom brygga og presteboligen. Materialene til den nye kirka i 1880 ble fraktet på den. Fortsatt kan vi se spor etter naustet og kjerreveien opp til garden. Foto: Ingmar Areklett

Bygningen ved Grønningsjøn er oppgitt som Nøst. Her holdt to familier til. I tillegg var det butikk. Huset står fortsatt nesten uendret. Foto: Widerø Flyselskap AS.

I 1868 ble en telegrafkabel lagt fram til Ulvøy på Feøy. På kartet ser vi telegraflinjen komme fra Torvestadgarden til Telegrafholmen. Her er det fortsatt fundamentet til en stolpe. På innsida av Telegrafholmen bodde Lars og Synnøva Viersen. Lars var smed, og han laget en port til kirka da den ble bygd i 1880. Viersen dro seinere til USA. Huset ble solgt og satt opp på Ulvøy. Foto: Ingmar Areklett.

Viersen utnyttet alle grasflekker og hadde flere dyr. På høyden over heimehusa ser vi i forgrunnen grunnmuren til fjøset hans. Foto: Ingmar Areklett.

Ved fjære sjø er det mulig å komme tørrskodd til Svinholmen. Midtveis finnes det en rund og dyp steinsetting. Her kunne presten alltid oppbevare levende fisk. Foto: John Karsten Vedø.

På Svinholmen gikk ikke bare prestens griser. Her la engelske og nederlandske brønnbåter til når de kjøpte hummer. I 1878 oppbevarte fiskere 19 hummerkister her.

Prestehavn var et av de viktigste områder i Rogaland for hummerekspert til England og Holland. I midten av 1700-tallet var det 30-32 hummerkister her.

Nøst like ved grensen hørte til Hagen husmannsplass på prestegarden. Endre Tolleivson, født 1776, og kona Elida skal ha bygd et hus her. Det ble seinere flyttet til bruket Vestigard på Torvestadgarden. Før 1950 avtalte sokneprest Vaula med Tandrup Hagen å ha robåten sin her ved Hagens sjøhus. Vi ser deler av prestehavn. Nærmeste odde til høyre er del av Svinholmen. Foto: Harriet Vaula.

Mellom stabburet og borgerstua og nordvestover er det skrevet Ager tre ganger med blyant. Det gjaldt nydyrking av sokneprest Walnum midt på 1880-tallet. Borgerstua til venstre og stabburet til høyre. Foto noe før 1950: Harriet Vaula.

Vi vet ikke hvor gammelt stabburet er, men Staboen er nevnt i en befarig i 1708. Like til høyre for stabburet ser vi i dag spor etter den gamle veien mot Grønningen. PIL Foto: Inger Lise Nordhus.

På husmannsplassen Hagen bodde 37 år gamle Tolleiv Enderson, søster Ane Olena på 34 år og mor Anna på 84 år. Året etter ble Tolleiv gift med Marta Malene. Noe seinere flyttet Hagen-folket vest i Torvestadgarden. Fortsatt er det noen spor etter de gamle husene. Foto: Ingmar Areklett.

I borgerstua (på vår dialekt bårstua) bodde arbeidsfolka på prestegarden. På 1960-tallet var huset til nedfalls. Det er revet.

På kartet er skrevet Gaut med blyant. Gaut Johannes Johannesson var 21 år da kartet ble tegnet. Noen år seinere ryddet han og Sylvi en husmannsplass. Gaut var snekker og var med å bygge Torvastadkirka. Grunnmuren til huset finnes fortsatt. Foto: Ingmar Areklett.

Fjøset var bygd i begynnelsen av 1800-tallet. Det erstattet et som var så lavt «at intet Meneske, uden Børn, kunde stå oppreist i den, men enhver voksen måtte gå og forrette alle ting i en kroget og nedbøiet stilling.» Høsten 1806 så sokneprest Jalles at fjøset ramla sammen av seg selv. Nytt fjøs må ha blitt bygd opp igjen «i flyvende galop», mente ettermannen Kaurin.

Ny prestebolig ble bygd i 1853. I hagen ser vi tegnet trær og et par firkantede felt. Kanskje var det «frugt og urtehave» slik det var i hagen utenfor den forrige presteboligen. På kartet er avmerket flere mindre bygninger, bl.a. eldhus. Her ble brødene bakt.

Hauge videregående skole

– skolen som gir deg nye muligheter

Midt i vår vakre bygd finnes en helt spesiell skole; Hauge videregående skole. En fredag morgen i mai er jeg på besøk for å prate litt med rektor og elever. På denne skolen står engasjement, hjertevarme og nye muligheter øverst på dagsplanen. – Vi har ikke svake elever, men ressurser på avveie, sier rektor Rolf Jarl Sjøen. Og om noe(n) er på avveie, så er det mulig å snu og komme på riktig spor igjen.

Hauge videregående skole AS, eies av Stiftelsen Karmsund ABR senter, som har drevet arbeid blant rusmisbrukere i over 30 år. I tillegg til selve behandlingen, ser de behovet for meningsfylte dager med arbeidstrening, friluftsliv og ikke minst; utdanning. Hauge vgs startet opp høsten 2017 med VG1 Bygg og anleggsgfag, utvidet så med VG1 Restaurant og matfag, og tilbyr nå også VG2 for begge linjer. Fra høsten 2021 får de videre utvide med VG1 Salg og Service, og deretter VG2 Salg og reiseliv. I tillegg ligger det søknad inne om VG3 Påbygg til studiekompetanse.

Lokalene til skolen utvider seg i takt med behovet. Byggfag har selv satt opp egen hall, saghus og garasje, og matfagene har fått et fint og godt kjøkken. Etterhvert som anleggsgartner-linja kommer i gang ser de for seg et fint område med både frukthage, bærhage, drivhus, aktivitetsløyper. – En skole må jo ha sin egen park!

Elevene har også blitt tilbudt fritidsaktiviteter som datakurs og spanskkurs. Særlig trekker rektor fram knivmakerkursene til Tore Storesund som populære. – Han har vært et funn for oss, så han må få litt ekstra honnør.

– Vi vil aldri bli en stor skole, men er glade for å kunne tilby bredde. Til høsten har vi både håndverksfag og et mer teoretisk fag som Salg og service. Her er et lite og oversiktlig miljø med små grupper, og det er viktig for oss. Sjøen forteller om elever som har manglet tro på seg selv, men som har opplevd å mestre og få selvtilitt. For en måned siden fikk første elev fra Hauge fagbrev, og flere står for tur til fagprøve i vår. Det er viktig å få fram at skolen ikke bare er for rusmisbrukere. Det kan også være andre problemer, som for eksempel AD/HD, mobbing eller angst, som har ført til

at mennesker har falt ut av det offentlige skolesystemet. Elevene må ha en dokumentert utfordring for å få skoleplass.

Skolen er en livssynsskole med kristen formålsparagraf. Dette kommer spesielt til uttrykk gjennom morgenandakt og kristendom på timeplanen. Andakten er frivillig, det må den være, men elevene oppfordres til å komme for å få noen gode ord for dagen. – Det gjør noe med oss, både ansatte og elever,

å få noen gode ord og en velsignelse og bønn for dagen. Vi ser litt utenfor oss selv. I arbeidet vårt vitner vi gjennom jobben

Vers fra morgenandakten:
Men glem ikke å gjøre godt og dele med andre.
Hebr. 13, 16.

vi gjør og ved at vi aldri gir opp noen. Vi sår med ord og omsorg. Skal du jobbe i denne bransjen må du være entusiastisk, optimistisk og passe-

lig naiv, presiserer Sjøen.

– Vi opplever jo utfordringer, spesielt om høsten. Mange som kommer til oss er sårbare. Noen faller av, men vi gleder oss veldig over de som klarer seg og som vi kan hjelpe videre. Her er mange sterke historier. Vi opplever også stor velvilje i næringslivet. Når folk i systemet ser at det nytter og at mennesker er på rett vei, så er det mange som vil hjelpe til. Noen elever har læreplasser som venter til høsten, og noen har fått seg sommerjobb, blant annet i Bekkjarvik og på Energihotellet i Suldal.

– Samfunnsøkonomien i arbeidet er

– Dette er en god og rolig plass, de tilrettelegger og tar imot oss på en god måte, sier Tone som går på VG1 Restaurant og matfag.

formidabel! Tenk bare en person som kan styre seg selv og betale skatt, i stedet for å gå inn og ut på rusinstitusjon med pris opp imot 8000 kroner i døgnet. I tillegg kommer trygder og store helseutgifter. Og så har vi det menneskelige regnestykket, det kan det ikke settes en pris på. Folk gjenoppretter forhold til foreldre, søsken og til egne barn. Dette er jo det aller viktigste!

På en liten omvisningsrunde møter jeg elever i arbeid. På kjøkkenet er det øving til praktisk prøve, men både Jeanette, Tone

og Cecilie har tid og lyst å fortelle om skolen og mulighetene de har fått her. De forteller om et varmt og engasjert personale, godt samhold og at de møtes og utfordres etter den enkeltes behov. – Livet har snudd helt. Nå har

jeg vært rusfri i to år. Jeg våkner om morgenen og liker livet, og liker meg selv, sier Jeanette. Sjøen blir så rørt at han må tørke seg litt i øynene. – Ja, vi har et godt miljø, vi er åpne og ærlige med hverandre, vi er jo bare mennesker alle sammen, sier han.

Noe som ligger ekstra på hjertet er

Rett mann på rett sted! Rektor Rolf Jarl Sjøen har et stort engasjement for skolen og elevene.

dagen er elevenes bosituasjon. Skolen har boenheter som tilbys i starten, men målet er å få leie en leilighet eller hybel i nærområdet, gjerne så en kan sykle til skolen. – Om noen har, eller vet om hybler og leiligheter, så gi beskjed. Det er en god måte å hjelpe folk videre på. Cecilie forteller at hun bor i en leilighet i nærheten av skolen. Her opplever hun å få ansvar, samtidig som hun møter omsorg. – Etter et liv i rus har jeg mye tillit å bygge opp. De har gitt meg en sjanse og jeg har ikke lyst å skuffe. Jeg opplever at de bryr seg om meg, og ringe meg om jeg ikke har latt høre fra meg på noen dager. Dette er veldig viktig for meg, og en god måte å hjelpe på.

Det siste året har det vært vanskelig å komme seg ut og drive reklame for skolen. Vanligvis ville Sjøen reist rundt og hatt møter med kriminalomsorgen, vært i fengsler og på rusinstitusjoner. Muligheten til utdanning er leddet som ofte mangler når noen er ferdige med avrusning eller soning. Mange havner tilbake i sitt gamle miljø igjen. Det er viktig å få komme rundt og gjøre seg kjent. Skolen har nettside og er å finne på Facebook og Instagram.

Når jeg setter meg i bilen og kjører er jeg full av sterke inntrykk. Mennesker som har hatt store utfordringer, noen har vært helt på bunnen og ikke sett noe håp for framtiden, møtes her med respekt, tillit og nye muligheter. De får seg en utdanning og kommer seg ut i arbeidslivet. Personalet på Hauge videregående skolen gjør en uvurderlig jobb. Du snakker om gode folk på riktig sted! For et engasjement og for en hjertevarme! Takk for jobben dere gjør!

Martha

Hva skjer i gudstjenesten?

ORDET

Ordet, det vil si lesningen av bibelen og tolkningen av disse gjennom prekenen, har en sentral plass i vår lutherske tradisjon. Sammen med Bordet (nattverden) utgjør Ordet de viktigste delene ved gudstjenesten. De er nådemidler, og når Ordet blir talt virker Guds nåde og Den hellige ånd skaper tro.

Normalt leses det tre avsnitt fra bibelen. Først en tekst fra Det gamle testamentet, deretter en tekst fra brevene i Det nye testamentet og til slutt leses en tekst fra et av evangeliene. Tanken er at tekstene skal utfylle hverandre, at de skal ha samme tema eller belyse samme sak, men ikke alltid.

Tekstene til hver søndag er fastsatt i en kirkeårskalender, som har tre rekker. Det vil si at samme tekster kommer tilbake hvert tredje år. Gjennom kirkeåret følger vi Jesu liv, fra advent og jul, der Han blir født, gjennom påsken der Han dør og står opp og gjennom disiplenes liv sammen med Jesus i treenighetstiden. Kirkeåret kulminerer med Kristi Kongedag (Domsøndag) søndagen før advent. Slik følger vi Jesu liv og får være med Ham gjennom et helt år, og det hele bindes sammen med vår reise som kristne frem mot tidens ende og det nye livet vi venter på. Dermed får vi et vidt spekter av tekster og det blir vanskelig for predikanten å følge sine kjepphester da han eller hun ikke fritt kan velge tekster, men utfordres til å preke over nye tema.

Menigheten sitter under de to første lesningene, men når vi hører evangelieteksten reiser vi oss.

Før og etter evangelieteksten synger vi Halleluja, en tradisjon som går tilbake til 400-tallet. Dette henter vi fra bibelen, der vi i Salmenes bok finner hallelujaomkvad til lovsangene og i fra Åpenbaringsboken 19, 1-7. Luther kalte hallelujaomkvadet «den evige lyd i kirken». Halleluja kommer fra hebraisk og betyr «Pris Herren/Pris Jahve». Det er også mulig å synge en salme i stedet for Halleluja.

Hvis gudstjenesten bare har en lesning, slik det ofte er på familiegudstjenester, er det som regel evangelieteksten som blir lest. Det er fordi disse tekstene handler spesifikt om Jesus og hans liv og på en spesiell måte gjør Ham nærværende blant oss.

Prekenen har som mål å forklare bibeltekstene inn i vår tid og gjøre budskapet aktuelt og rettet inn mot vår livssituasjon. Bibeltekstene ble skrevet i Midtøsten for 2000 år siden, og noen detaljer kan være vanskelige å forstå. Men siden bibelen er Guds ord inneholder de evige sannheter og gode nyheter til oss i dag også. Prekenen skal hjelpe med å tydeliggjøre dette.

En preken kan både være en tale og en samtale. Den kan inneholde visuelle eller musikalske uttrykk eller annen form for kunst. Den kan lede ut i stillhet og meditasjon.

May Ingunn

Vi presenterer: Lisbeth Carina Marvik

Bor på: Nedstrand

Kommer fra: Vigrestad på Jæren

Alder: 32

Familie: Mann og ett barn på to år

Utdannelse: Bachelor i kommunikasjon og medier, inkludert studiepoeng i teologiske fag fra NLA

Praksis: Begynte å jobbe som saksbehandler på Godalen videregående skole i Stavanger, med ansvar for intern/ekstern kommunikasjon og sosiale medier. Etter noen år som saksbehandler, flyttet jeg til Haugalandet, og begynte i flere deltids- og vikariatstillinger som trosopplærer i Haugesund kirkelige fellesråd, før jeg begynte i fast stilling som trosopplærer i Torvastad menighet.

Begynte som trosopplærer på Torvastad: August 2018

Hva gjør en trosopplærer?

En trosopplærer planlegger og gjennomfører aktiviteter for barn og unge, hvor man lærer om den kristne tro, gjennom bibel, bønn, aktiviteter og sang.

Hvordan trives du i jobben på Torvastad?

Jeg synes dette er en veldig kjekk plass å jobbe, og vi har et godt arbeidsmiljø i Tor-

vastad menighet, og et godt samarbeid med barnehage og skole.

Hva er det beste med jobben?

Det beste med jobben er å sammen kunne sitte og undre seg over de forskjellige bibelfortellingene, og snakke om hvordan vi kan relatere det til livene våre i dag.

Har du noen «gyldne øyeblikk» du vil dele med oss?

Hm, det er litt vanskelig å bare si ett, da det er mange små, gyldne øyeblikk hele tiden!

Og kanskje noen skikkelige tabber du har gjort???

Uff, ja, jeg gjorde en skikkelig tabbe på en av de første trosopplæringstiltakene jeg hadde i Torvastad menighet. Jeg hadde invitert til 4-årsbok i kirken, men så hadde jeg glemt å skrive i invitasjonen at man måtte melde seg på! Og dermed visste vi ikke hvor mange som kom til å komme, og det kom mange flere enn jeg hadde forventet, og vi hadde plutselig ikke nok 4-årsbøker til alle! Så da måtte vi finne noen andre bøker som vi også kunne dele ut, og avtalte at de kunne komme til kontoret uken etter å bytte den i 4-årsbok da. Det ordnet seg heldigvis på den måten. Men da lærte jeg at jeg må alltid skrive i invitasjonene at det er påmelding, spesielt de gangene vi skal dele ut gave!

Noen ønsker/drømmer for Torvastad menighet?

Mine ønsker for Torvastad menighet er at alle barn og unge skal føle seg hjemme i kirken.

Har du en hjertesak/noe du brenner for?

Jeg brenner for at mennesker skal få en relasjon med Jesus.

FAVORITT

Musikk: For tiden går det mest i barnesanger her hjemme, men på vei til jobb hører jeg ofte på podkasten "All Songs Considered", og der synes jeg det er mye bra musikk.

Bok: Den store barnesangboka må være favoritten i hjemmet akkurat nå.

Skriftsted: Mitt favoritt-skriftsted er Paulus' brev til romerne 8, 38-39; "For jeg er viss på at verken død eller liv, verken engler eller krefter, verken det som nå er eller det som kommer, eller noen makt, verken det som er i det høye eller i det dype, eller noen annen skapning, skal kunne skille oss fra Guds kjærlighet i Kristus Jesus, vår Herre."

Mat: Jeg er glad i mye forskjellig, men jeg tror favoritten må være meksikansk.

Feriested: Favoritt-feriestedet er hytta i Risør!

Salme: Nr. 455 i salmeboken, "Fall til ro og kjenn at jeg er Herre".

Torvastad Idrettslag

Torvastad Idrettslag har avholdt årsmøte for 2020. Ut fra årsrapportene var året som gikk påvirket av covid-19.

Selv om vi har vært i denne vanskelige situasjonen, er det mange som har gjort en stor jobb for idrettslaget. En som utpeker seg som en stor ressurs for klubben, er vår nåværende sportssjef, Sigve Sørensen. Som et symbol på den gode jobben han har gjort, ble han tildelt Torvastadkruset.

Småplukk fra 1999

* TILs A-lag med Kåre Langesæter som trener på tredje året, ble nr. to i 4.div. Dermed ble det opprykk.

* TILs jentelag tok sølv i Adidas-cup (uoffisielt NM for yngre) på Gjøvik etter å ha slått oslolaget Kurland 5-2. Målscorere: Anne Lene Jordåen (2), Marianne Pedersen (2) og **Solfrid Andersen** (1). I de innledende rundene ble bl.a. Sveio slått 7-0 og Nord 5-1. I finalen ble det 0-3 tap for Runar fra Sandefjord.

* Eneren på TILs jentelag var så utvilsomt spissen Solfrid Andersen (17) som i 1999 ble tatt ut på J-17 landslaget. Hun var med og spilte nordisk turnering i Finland og åpent nordisk mesterskap i Nederland. Solfrid meldte i 2000 overgang til Haugar.

* Vårt jentejuniorlag var ubeseiret før de møtte bunnlaget Sveio i siste kamp i eliteserien, da ble det 2-3 tap og dermed intet KM-gull.

* Orienteringsgruppa arrangerte KM kortdistanse med 200 deltagere i Visnes. Junioren Anne Kari Vikingstad tok sølv i seniorklassen. Hun tok også

KM-gull i juniorklassen både på lang- og mellomdistanse, foruten bronse i seniorklassen i Vestlandsmesterskapet.

* 600 barn deltok i barneløpet Minisprett på Håland. Friidretten kunne ellers notere at den lovende sprinteren Thomas Stange (17) vant 100m på 11,73 på et stort stevne på Lillehammer.

Det ble KM-gull til Morten Areklett (18) på 800m på den gode tiden 2.05,69, og til Åge Vinje Paulsen (16) i spyd hvor han kastet hele 46,26 meter.

Kjerkebla setter stor pris på sponsorene våre, som bidrar til at det er mulig å gi ut bladet. Som en takk vil vi derfor gjerne presentere dem for våre lesere. Denne gangen presenterer vi:

Kåre Hognaland, Maskin & Transport

Kåre Hognaland bor på Gunnarshaug og driver K H Maskin & Transport.

I 1968 begynte han å jobbe for Marine Aluminium og begynte dessuten å drive transport firma ved siden av i 1978. Dette holdt han på med fram til ca. år 2000.

På 1990-tallet/ begynnelsen av 2000-tallet hadde han tre ansatte i transport firmaet. To drev med tippkjøring hos Vassbakk & Stol, mens en kjørte semitrailere for Bergen Stål. Selv kjørte han semi-

trailer på 1980-tallet for Marine Aluminium.

På denne tiden drev han også med snøbrøyting for Marine Aluminium på kai- og veiområdet. (Hjullasteren han brukte til dette står utenfor verkstedet og skal nå kastes! Litt vemodig...)

Kåre har flere faste kunder. Han kjører fast for Imenco, til deres underleverandører, litt for Marine Aluminium, og noe for Uptime International.

Inne på verkstedet er der både biler og maskiner. Kranbil, tippbil mm. Kåre har alltid hatt sansen for en god brukt handel noe verkstedhallen bærer preg av!

Kåre er nå eneste ansatte i bedriften. Han har nådd pensjonsalderen, men trives fortsatt med å jobbe, og har ingen planer om å legge inn årene med det første. Han er også stolt eier av en bryllups veteranbil!

Bodil

Kalenderen - kirke og bedehus

Gjeldende smittevernsregler og antallsbegrensninger kan forandre seg, følg derfor med på facebook og i lokalavisa for siste oppdatering av gudstjenester. For øyeblikket er det lov med inntil 100 personer (i Torvastad 50-70) med to meters avstand mellom husstandene. Her følger de gudstjenestene som er planlagt:

DATO	STED
6.juni	Torvastad kl 11: Tårnagenter
13.juni	Torvastad kl 11
20. juni	Torvastad kl 11
4.juli	Torvastad kl 11
11. juli	se Norheim/Avaldsnes
18. juli	Torvastad kl 11
25.juli	se Norheim/Avaldsnes
1. august	Torvastad kl 11
8.august	se Norheim/Avaldsnes
15.august	Torvastad kl 11
22.august	se Norheim/Avaldsnes
29.august	Torvastad kl 11: Misjonsgudstjeneste
5. september	Torvastad kl 11
11. september	Torvastad kl 11 og 13: KONFIRMASJON
12. september	Torvastad kl 11: KONFIRMASJON
19.september	Torvastad kl 11: Tangogudstjeneste
24. september	Torvastad kl 11 Mikkelmesse med Dragekjemperne

Kirketjener Sonny har full kontroll på smittevernsreglene, og passer på at avstanden mellom kirkegjengerne er korrekt, enten det er 1 eller 2 meter som gjelder.

I GLEDE OG SORG:

DØPTE:

Liam	Skorild	Svendsen	14.03.2021
Evine Marie	Ytreland	Ørke	(Olavskirken på Avaldsnes)
Samuel	Støle	Brasøy	18.04.2021
Leander	Vo	Hjertaker	09.05.2021
Live	Nordbø		09.05.2021

GRAVLAGTE:

Harald	Hausken	05.03.2021
Dagfinn	Johannes	Iversen
Björg	Håstø	16.04.2021
Henrik	Øpstebo	Lindtner
Torleif	Johannes	Hagesæther
Arne	Willy	Munthe
		07.05.2021

Bedehusmøte uten fellessang

Redaktøren av Kjerkeblat har hørt rykter om et spesielt misjonsmøte på Håland bedehus og ønsker en kommentar fra en som deltok på møtet.

Misjonsmøtet søndag 25. april var det første på Håland bedehus siden desember i fjor. Pga. lettelsener i koronarestriksjonene, kunne Det norske misjonsselskap (NMS) ha møte med et begrenset antall personer hvis man holdt 1 meter avstand. Da kunne vi ta imot ca. 20 personer, og vi ble 23!

MEN: Da ble det ingen fellessang! Og derfor ble møtet historisk, fordi i bedehusets 117- årige historie, har man neppe hatt et møte UTEN fellessang. Fellessang er en naturlig del av et bedehusmøte, og undertegnede har i alle fall aldri opplevd et møte uten fellessang. Men heldigvis hadde vi gode sangere med oss, Anne Dysjeland Rød og Bjarte Vikingstad. Og med tale og kåseri om viktige hendelser i Rogalands bedehushistorie og norsk misjonshistorie av Svein Helge Bergfjord, ble det et godt møte likevel. Men vi får håpe at et møte uten fellessang, blir unntak og ikke regel!

Gunnar M Areklett

Årsmøte i KM

Torvastad KFUK-M hadde årsmøte i slutten av april. Her ble Trygve Utvik gjenvalgt som leder. Med seg i hovedstyret får han Katrine S.D. Areklett, Elisabeth H. Hausken, Steinar Bruland og ungdomsrepresentantene Tiril H. Fossum og Henrik Storesund. I tillegg består styret av Dina Elise Oftedal, Ragnhild B. Galtung og Kai Tore Eide som ikke var på valg.

Båthavna på Storasund

– ein plass å ha båten og ein plass å kjenna sjølufta

Alle som bur i, eller er knytt til, Storesundsområdet veit kor båthavna ligg. Her har folk båten sin eller berre ruslar ein tur langs sjøen. Det hender til og med at friskusar sommarstid tar ein dukkert her.

Storesund Båtforening vart grunnlagt 1985 med Torbjørn Hausken som formann. Utbygging av havna starta i april 1987 då ein fekk kjøpt steinmassar frå ei utbygging i Haugesund, og moloen vart bygd. I åra framover var det ei stegvis utbygging der kaiar vart støypt, det vart lagt opp straum og vatn, det kom slipp og klubbhus og området vart asfaltert. I alle år har området framstått ryddig og velstelt.

Sidan 2018 er det Harry Hagenberg som har vore formann. Han fortel at det neste planlagde prosjektet er å få montert redningsstiger frå kaikanten og ned til sjøen rundt heile havna. Desse skal også merkast med lys. Dette arbeidet var planlagt gjennomført i fjor, men måtte venta pga. corona. Harry poengterer at havna er bygd, vedlikehalden og drifta på dugnad.

- Kva er det beste ved båtlivet for deg?

- Det er rekreasjon, svarar Harry. Når eg er på sjøen er eg i ei anna verd – der jobben og alt anna ligg igjen på land.

Det er rift om plassane i havna. I fylgje båtforeninga si nettside (<http://storesundbf.no/>) er der i dag om lag 85 båtplassar - pr. januar 2021 står 33 personar på venteliste for kjøp.

Bjart

Karmsund bru

I julenummeret av Kjerkebla' utlyste vi fotokonkurranse med tema Karmsund bru. Responsen var dårlig, kun Knut W. Selsaas sendte inn bilder til oss :-). Men bildene fra Knut var til gjengjeld veldig gode! Knut forteller at han har et spesielt forhold til brua. Som nyfødt tok han ferja som gikk over sundet, og brua ble offisielt åpnet på 1/2-årsdagen hans. Tusen takk for flotte bilder!

